

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20548/2023
28.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Спасоје Радовић, адвокат из ..., против тужених „Холдинг Милош клиника“ из Београда, ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Предраг Милованчевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 256/16 од 29.07.2016. године, у седници одржаној 28.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 256/16 од 29.07.2016. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 49398/10 од 20.11.2012. године, исправљена решењима Првог основног суда у Београду П 49398/10 од 09.09.2013. године и П 49398/10 од 29.05.2014. године, у односу на туженог „Холдинг Милош клиника“ из Београда и делу одлуке о парничним трошковима и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење у том делу.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 256/16 од 29.07.2016. године у односу на тужене ББ и ВВ.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 256/16 од 29.07.2016. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 49398/10 од 20.11.2012. године, исправљена решењима тог суда П 49398/10 од 09.09.2013. године и 29.05.2014. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев за обавезивање тужених да тужиоцу солидарно исплате: 2% цене РТГ кабинета, а то је 870 ДМ, односно 26.100,00 динара на име монтаже РТГ кабинета; 8% цене кабинета, што је 3.480 ДМ, односно 104.400,00 динара на име гаранције за РТГ кабинет; 16% цене кабинета, што износи 6.960 ДМ годишње, односно 208.800,00 динара годишње на име амортизације РТГ кабинета, почев од 19.06.1996. године као дана закључења уговора па до 19.06.2001. године као дана трајања уговорног односа;

500 ДМ, односно 15.000,00 динара на име шпедиције, тј. превоза РТГ кабинета од Ниша до Београда; 5.000 ДМ, односно 150.000,00 динара месечно почев од 19.06.1996. године до 19.06.2001. године на име изгубљене добити, све са законском затезном каматом почев од 19.06.1996. године до исплате, те тужилац обавезан да туженима надокнади парничне трошкове од 572.875,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизија је дозвољена по одредбама члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 55/14 од 23.05.2014. године), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09) и утврдио да је ревизија основана у односу на туженог „Холдинг Милош клиника“ из Београда, а неоснована у односу на тужене ББ и ВВ.

Побијана пресуда у односу на туженог „Холдинг Милош Клиника“ из Београда донета је уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд је оценио као неосноване жалбене наводе везане за побијање више решења о изузећу, последњег од 21.03.2011. године којим је одбачен захтев за изузеће вршиоца функције председника Првог основног суда у Београду, вршиоца функције председника Вишег суда у Београду, председника Врховног касационог суда и судије који поступа у предмету у смислу одредби члана 69. став 4, члана 385. став 2. и члана 382. став 1. ЗПП, па су неосновани наводи ревизије да је другостепени суд починио битну повреду одредаба парничног поступка пропустом да одлучи о основаности навода жалбе везаних за изузеће.

Предмет спора је по наводима тужбе штета коју тужилац трпи као последицу скривљеног раскида уговора од стране другог уговорача.

Према утврђеном чињеничном стању, 19.06.1996. године између тужиоца и „Милош клиника“ д.о.о. Београд закључен је на период од пет година уговор о пословној сарадњи. Овим уговором тужилац је преузео обавезу да у посао уложи свој рентген апарат, изврши монтажу и стара се о исправности рентген апарата, као и да организује службу у рентген кабинету, а „Милош клиника“ д.о.о. Београд да обезбеди просторије за смештај рентген апарата, техничке услове за рад и да спроведе процедуру предвиђену законом за нормалан рад у РТГ кабинету, сноси све трошкове везане за почетак рада кабинета и текуће трошкове по отпочињању рада. „Милош клиника“ д.о.о. Београд је у циљу реализације уговором преузете обавезе закупила стан у Београду, на адреси ... број ..., издејствовала сагласност станара стамбене зграде да се у приземљу отвори рентген кабинет, издејствовала одобрење Института за медицину рада и радиолошку заштиту „др Драгомир Карајовић“ о контроли дијагностичког рентген апарата од 14.04.1997. године, али не и сагласност Министарства за здравље Републике Србије о испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова коришћења рентген апарата у закупуљеном објекту. Дана 12.05.1997. године клиника је писмено обавестила тужиоца да и поред свих уложених напора не може да обезбеди тражену сагласност, због чега раскида уговор о пословној сарадњи. Том приликом

тужиоцу је понуђено да као овлашћено лице заступа „Милош клинику“ у процедури за добијање дозволе, да се „Милош клиника“ одрекне свих до тада учињених трошкова за опремање кабинета од 100.000,00 динара, а да убудуће тужилац сноси трошкове рада кабинета самостално. Привредно друштво „Милош клиника“ д.о.о. Београд, са седиштем на адреси Божидара Ације број 25, чији је директор професор др Владимир Петронић, је правно лице основано 29.08.1995. године. Његов оснивач је привредно друштво „Милош холдинг“ д.о.о. Београд, са седиштем у Брегалничкој улици број 9, које је основано 09.08.1995. године. У току парнице, 21.10.2003. године „Милош клиника“ д.о.о. Београд је пререгистрована и уписано је основање „Милош клиника“ Специјална болница за офталмологију Београд, улица Божидара Ације број 25. Над Привредним друштвом „Холдинг Милош“ д.о.о. Београд закључен је поступак стечаја решења Трговинског суда у Београду Ст – 14 П1/06 од 04.06.2005. године. Сада покојни ГГ, чији је правни следбеник тужена ББ је био оснивач лабораторије „Милош лабораторија“ д.о.о. и „Милош клинике“, а тужени ВВ је сувласник ових правних лица.

У уводном делу првостепене пресуде као првотужени означено је привредно друштво „Милош клиника“ д.о.о. Београд, али је по налогу другостепеног суда првостепени суд решењем од 29.05.2014. године извршио исправљање првостепене пресуде у погледу назива овог туженог и означио га као „Холдинг Милош клиника“ Београд.

Првостепени суд налази да тужени „Милош клиника“ д.о.о Београд, као потписник уговора и самостални правни субјекат није одговоран за спорну штету, пошто није могао утицати на одлучивање о издавању сагласности за отварање рентген кабинета на адреси Београд, улица ... број ... Као уговарач уложио је значајна средства у реализацију уговора, понудио је тужиоцу да сам настави реализацију овог посла, што упућује на закључак да није било његове намере да превари тужиоца. У односу на тужена физичка лица, одбија постављени тужбени захтев, пошто правни претходник тужене ББ и тужени ВВ нису били потписници уговора од 19.06.1996. године, па нису пасивно легитимисани за предметну штету.

Другостепени суд прихвата као правилну одлуку првостепеног суда, образлажући одлуку о неоснованости жалбених навода другим правним разлозима. Правно лице „Холдинг Милош клиника“, које је тужено лице у складу са решењем првостепеног суда о исправљању пресуде од 29.05.2014. године не постоји, већ је оснивач уговорне стране „Милош клиника“ био „Милош холдинг“ д.о.о. Тужилац је тужбу усмерио на правно лице Холдинг „Милош клиника“ Београд као непостојеће правно лице, а и поред извршених интервенција у означавању имена овог туженог лица није извршио преиначење тужбе, што по оцени другостепеног суда постављени тужбени захтев чини неоснованим. Осим разлога које првостепени суд наводи за неоснованост захтева у односу на тужена физичка лица, додаје да наводи тужбе не почивају на тврдњама о злоупотреби установе од стране оснивача, односно привиду правне личности, па нема основа одговорности ових лица за штету због раскида закљученог уговора.

Врховни суд у целисти прихвата као правилне и потпуне разлоге на којима је заснована побијана пресуда у односу на тужене ББ и ВВ. Ревизијом се правилност и законитост материјалноправних разлога за овај део одлуке и не побија.

Међутим, ревизијом се основано побија пресуда у односу на првотужено правно лице, пошто по чињеничном утврђењу правно лице наведене праве форме и назива

никада није било уписано као правни субјекат у Регистру привредних друштава. Из садржине разлога обе нижестепене пресуде и списка предмета произилази да је тужилац у више наврата вршио интервенције у означавању туженог правног лица, као и да је оно у току парнице мењало правну форму и да је извршена пререгистрација, следом чега је у првостепеној пресуди, пре исправљања извршеног решењем од 29.05.2014. године, оно било означено као „Милош клиника“ д.о.о. из Београда, улица Божицара Ације број 25.

Одредбом члана 77. став 1. ЗПП прописано је да у току целог поступка суд по службеној дужности пази да ли лице које се појављује као странка може бити странка у поступку и да ли је странка парнично способна, да ли парнично неспособну странку заступа њен законски заступник и да ли законски заступник има посебно овлашћење када је оно потребно.

По члану 78. ЗПП када суд утврди да лице које се појављује као странка не може бити странка у поступку, а тај се недостатак може отклонити, позваће тужиоца да изврши потребне исправке у тужби (став 1), а ако се наведени недостаци не могу отклонити, или ако одређени рок безуспешно протекне, суд ће решењем укинути радње спроведене у поступку уколико су захваћене овим недостацима и одбациће тужбу ако су недостаци такве природе да спречавају даље вођење поступка (став 5.).

Из садржине списка произилази да је тужба достављена „Милош клиници“ д.о.о. Београд, као уговорној страни, које правно лице је овластило пуномоћника адвоката за заступање и упустило се у расправљање. Другостепени суд је налагањем исправљања првостепене пресуде исходовао означавање непостојећег лица као првотуженог, на којим је разлозима засновао пресуду о неоснованости постављеног тужбеног захтева, занемарујући садржину напред наведених процесних одредби по којима је обавеза суда да по службеној дужности отклони недостатке у тужби везане за означавање странке и њено заступање.

Изнету битну повреду одредаба парничног поступка овај суд је у складу са одредбама члана 406. ставова 1. и 3. ЗПП санкционисао укидањем обе нижестепене пресуде и враћањем предмета првостепеном суду на поновно суђење. На основу одредбе члана 161. став 4. ЗПП, обавеза првостепеног суда је да у поновљеном поступку одлучи о трошковима целог поступка, будући да је по одредбама члана 149. ЗПП ова одлука условљена коначним успехом тужиоца у парници.

Одлука у ставу другом изреке, донета је на основу члана 405. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**